

Academiejaar 2005-2006

Programmagids

VAO Journalistiek (Afbouw)

Voortgezette Studie van Journalistiek

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp.	Semester	Deeltijds
Communicatiewetenschappen	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Ontwikkeling, structuur en organisatie van het medialandschap	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Journalistieke stijl	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Argumentatie	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Research	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Deontologie en media-ethiek	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Interviewtechnieken en spreekvaardigheid	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Schrijftechnieken	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Internationale politiek	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Nationale politiek	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Justitie en wetgeving	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Economie	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Cultuur	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Sport	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Mens en maatschappij	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Wetenschap	Keuzepakket	6	1 + 2	/
Stage en eindwerk	Eindverhandeling	15	1 + 2	/

Communicatiewetenschappen

Code: JN1oWVComWet
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van den Bulck Jan
Coördinator: Van den Bulck Jan

Onderwijsactiviteiten

- Communicatiewetenschappen

Inhoud

De cursus is niet ingedeeld naar afzonderlijke media, maar naar aspecten van de communicatietheorie. Zo wordt eerst gekeken naar het eigene van de menselijke communicatie en de bijzondere plaats die mediëring daarbij inneemt. Vervolgens wordt de productie- of "zender"-zijde van de media belicht. Daarna wordt aandacht besteed aan theorieën over de "tekst of "boodschap" en tot slot wordt de "ontvanger" van mediaboodschappen belicht door verschillende theorieën over media-effecten te bespreken. Verschillende media komen hierbij op verschillende momenten aan bod. Nieuwere ontwikkelingen worden niet apart besproken, maar wel in het kader van bestaande theorieën, om op die manier te benadrukken dat ze integraal deel uitmaken van het studiedomein van de ondertussen decenniaoude communicatiewetenschap.

Vereiste voorkennis

Competenties

Van de studenten wordt geen voorkennis verwacht. Enige kennis van de mediawereld vergemakkelijkt het volgen van de lessen vermits televisieprogramma's, krantenartikels, computerspelletjes, websites enz. waarover maatschappelijke of ethische discussie bestaat, vaak ter sprake komen.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cursustekst 'Communicatiewetenschap' (Leuven, Acco). J. Van den Bulck.
Aangevuld met artikels of bronnen, opgegeven tijdens contactmomenten.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcollege met discussie.

Van de studenten wordt geen voorkennis verwacht. Enige kennis van de mediawereld vergemakkelijkt het volgen van de lessen aangezien televisieprogramma's, krantenartikels, computerspelletjes, websites enz. waarover maatschappelijke of ethische discussie bestaat, vaak ter sprake komen.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie

Ontwikkeling, structuur en organisatie van het medialandschap

Code: JN1oWVOntwMedia
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: N. N.
Coördinator: Opgenhaffen Michaël

Onderwijsactiviteiten

- Ontwikkeling, structuur en organisatie van het medialandschap

Inhoud

In het theoretisch onderdeel van de cursus worden de politieke, technologische, economische en socio-culturele invloeden op de ontwikkeling, structuur en organisatie van de media belicht. In het empirisch onderdeel wordt een historisch en actueel overzicht gegeven van de audiovisuele mediasector in Vlaanderen (binnen de Belgische en internationale context). Van de studenten wordt verwacht dat zij dit empirische onderdeel, aan de hand van een aangeleverd artikel, in groep voorbereiden. De theoretische inzichten worden hier uitgebreid getoetst aan de hand van beschrijvend materiaal en cijfergegevens per mediasector (radio, televisie, kabel, videoproductie en film). Tegelijkertijd komen de belangrijkste actoren per mediasector aan bod, alsook de sleutelmomenten in de geschiedenis van elke mediasector.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cursus, inclusief enkele leesteksten.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

Vier contactmomenten zijn ingepland.

Journalistieke stijl

Code: JN1oWVJrnStijl
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Gillaerts Paul
Coördinator: Gillaerts Paul

Onderwijsactiviteiten

- Journalistieke stijl

Argumentatie

Code: JN1oArgumen
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Belle Hilde
Coördinator: Van Belle Hilde

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Argumentatie

Inhoud

De student wordt vertrouwd gemaakt met basisbegrippen uit de argumentatieleer en de retorica. Er wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan het analyseren van de argumentatiestructuur van een betoog, en het beoordelen van de deugdelijkheid en de functionaliteit van argumentatie.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- eigen syllabus
- C. Braas e.a., *Argumenteren*, Wolters-Noordhoff, Groningen, 2001.
- H. Van Belle en A. Reynders, *Functioneel en strategisch schrijven*, Acco, Leuven, 2004.

Werkvormen

Omschrijving

De studenten maakt kennis met een theoretisch kader en een adequaat begrippenapparaat waarmee de redelijkheid van argumentatie beoordeeld kan worden. Daarbij worden verschillende wetenschappelijke invalshoeken voorgesteld. Deze inzichten worden toegepast bij het analyseren, beoordelen en zelf ontwerpen van betogen en journalistieke teksten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Begeleiding

na afspraak

Research

Code: JN1oWVResearch
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Opgenhaffen Michaël
Coördinator: Opgenhaffen Michaël

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Research

Inhoud

Eerst wordt er ingegaan op onderzoeksjournalistiek als journalistieke vorm. Om onderzoeksjournalistiek goed uit te voeren, moeten journalisten bekende en minder bekende bronnen op een juiste en zinvolle manier kunnen gebruiken.

Als bronnen komen de traditionele bronnen (kranten, tijdschriften, archieven, ...) aan bod, maar vooral ook het internet als onuitputtelijke bron en de pc als databeheerder. Er wordt op een theoretische maar vooral praktische manier dieper ingegaan op zoekmachines, digitale archieven, het 'onzichtbare' web, personen zoeken, Computer Assisted Research and Reporting (CARR), nieuwsgroepen, ...

Dit college wordt bovendien opgevat als een vakondersteunend college. Opdrachten die in de andere colleges gegeven worden, kunnen tijdens deze lessen besproken worden en aan de hand van de juiste researchtechnieken goed uitgevoerd worden.

Vereiste voorkennis

Competenties

Basiskennis ict

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

De cursus is een reader die samengesteld wordt op basis van slides die tijdens de lessen verdeeld worden.

Werkvormen

Omschrijving

De basis van dit college bestaat uit hoorcolleges. De studenten krijgen uitgelegd wat het nut is van een degelijke research, krijgen te zien welke verschillende bronnen offline en online gebruikt kunnen worden, leren welke valkuilen er bestaan, enz.

Daarnaast wordt deze kennis ook behandeld in workshops, groepsgesprekken en simulaties van redactievergaderingen, zodat de studenten de theoretische kennis kunnen omzetten in de praktijk.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

Omdat het college research een vakondersteunend college is, is contact met de docent ten allen tijde mogelijk.

Deontologie en media-ethiek

Code: JN1oWVDeonMedia
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Pattyn Bart
Coördinator: Pattyn Bart

Onderwijsactiviteiten

- Deontologie en media-ethiek

Inhoud

Media-ethiek lijkt door sommigen te worden beschouwd als een soort noodrem. Kenmerkend voor een noodrem is dat men er aandacht aan besteedt wanneer men de indruk krijgt dat er een ontsporing dreigt. Het feit dat er veel over media-ethiek wordt gesproken, impliceert dat er tal van mensen zijn die problemen hebben met de manier waarop sommige massa-media functioneren. Is hun vrees voor mogelijke ontsporing gerechtvaardigd en bestaan er ethische regels of morele principes die sterk genoeg zijn om die eventuele ontsporing tegen te gaan? Waarop berusten dergelijke regels en principes en waar komen ze vandaan? Tegelijk zijn heel wat mensen ervan overtuigd dat 'moraal' uit de tijd is. Dat elke burger wel voor zichzelf zal uitmaken wat in moreel opzicht belangrijk is en dat de vrije markt het mogelijk maakt dat iedereen aan zijn trekken komt. Onwillekeurig veronderstelt de weerzin tegen moraal een morele ingesteldheid en het is voor een goed begrip van onze actuele morele verstandhouding noodzakelijk die ingesteldheid nauwkeurig tegen het licht te houden.

Media-ethiek wordt vaak geassocieerd met journalistieke deontologische codes. De historische en maatschappelijke context van deze codes leert ons dat ze op hun beurt wortelen in een loyaliteit die niet meer door iedereen wordt gerespecteerd. Wat zijn daar de consequenties van? Is het redelijk media-ethiek en journalistieke deontologie zo sterk met elkaar te vereenzelvigen? Media is trouwens veel breder dan journalistiek. Bestaan er ook ethische regels voor entertainment en amusement? Waarop zijn die principes gevestigd? Nadat dit soort vragen in de cursus uitvoerig aan bod is gekomen, wordt ingegaan op de relatie tussen media en ethiek in het algemeen. Om het belang van deze relatie te onderstrepen wordt ingegaan op de relatie tussen audiovisuele media en sympathie voor extreem rechts.

Vereiste voorkennis

Competenties

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Er is een cursus beschikbaar.

Aanbevolen leermiddelen

Werkvormen

Omschrijving

De cursus bestaat uit hoorcolleges en een reeks praktische oefeningen.

Begeleiding

De studenten worden begeleid bij de praktische oefeningen.

Interviewtechnieken en spreekvaardigheid

Code: JN1oWVInterview

Groep: Algemene vorming

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Ceuppens Piet, Van De Mieroop Dorien, van Doorslaer Luc

Coördinator: van Doorslaer Luc

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Interviewtechnieken en spreekvaardigheid

Inhoud

Het seminarie wordt opgesplitst in drie delen: het geschreven interview (D. van de Mieroop), het interview voor audiovisuele media (L. van Doorslaer) en spreekvaardigheid met logopedische ondersteuning (P. Ceuppens).

- In de sessies over het interview voor schriftelijke media wordt er, aan de hand van een reader, een categorisering gemaakt van de verschillende soorten geschreven interviews. Er wordt vooral ingegaan op de verwerking van het ruwe interviewmateriaal tot een tekst.
- Aan de hand van uitvoerig beeldmateriaal worden 'beroemde' interviewers uit de audiovisuele media en hun technieken geanalyseerd. Nadien simuleren de studenten zelf interviewsituaties, zowel geïmproviseerd als voorbereid.
- Met in het achterhoofd de VRT-stemtest wordt ingegaan op de in de audio-visuele media gehanteerde normen in verband met stem, spraak en taal, evenals op de vraag hoe je deze normen kunt bereiken. Hierbij komen logopedische aspecten van spreekvaardigheid, in het bijzonder stemgebruik, intonatie en uitspraak aan bod.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Reader. De docenten zorgen voor audiovisueel materiaal. Camera's voor opname van de interviews en voor training van spreekvaardigheid (feedback) staan ter beschikking.

Werkvormen

Omschrijving

De drie onderdelen van dit seminarie beschikken elk over drie halve dagen. In totaal zijn er dus negen sessies van vier uur. Daarnaast worden er, geheel vrijblijvend, enkele workshops georganiseerd.

Schrijftechnieken

Code: JN1oWVSchrijfte
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Heynderickx Priscilla
Coördinator: Heynderickx Priscilla

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Schrijftechnieken

Inhoud

Er wordt uit verschillende types van oefeningen een selectie gemaakt. - herschrijf oefening Tekstfragmenten met orthografische, lexicale, syntactische en stilistische problemen worden herschreven. - syntheseoefeningen Allerhande varianten met verschillende moeilijkheidsgraad zijn mogelijk: bijv. één samenvatting van één tekst, één samenvatting van verschillende teksten over hetzelfde onderwerp, een kritische samenvatting. - spreektaal/schrijftaal Hoe wordt gesproken taal in een geschreven tekst omgezet? Verschillende opdrachten zijn mogelijk: de informatie uit een interview neerschrijven (direct en/of indirect), de stellingen van de deelnemers aan een debat beschrijven, zelf mondeling informatie verzamelen en er in een tekst over rapporteren, enzovoort. - objectiviteit/subjectiviteit in taalgebruik Dit blok is erop gericht om de taalgevoeligheid van de studenten te vergroten. Ze moeten immers beseffen hoe bepaalde talige keuzes het effect van een tekst mee kunnen bepalen. - informatievergarig en –verwerking De studenten verzamelen informatie uit verschillende bronnen (cf. vak research). Ze systematiseren hun gegevens op verschillende manieren: ze maken een bouwplan of ze schrijven verschillende versies van een tekst (voor verschillende media, voor verschillende doelgroepen, met verschillende ordeningsprincipes, enzovoort).

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

syllabus Schrijftechnieken

Werkvormen

Omschrijving

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

De studenten worden bij de oefeningen en bij hun huistaken begeleid en bijgestuurd.

Internationale politiek

Code: JN1oCSInternPol

Groep: Keuzepakket

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Delbarge Marc, Rohtus Dirk

Coördinator: Delbarge Marc

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Internationale politiek

Inhoud

- Inleidende cursus over de geschiedenis van Europa na 1815 en de Europese integratie, de werking van de instellingen van de EU, en de belangrijkste concepten en gebeurtenissen uit het domein van de internationale politiek.
- Verschillende gastlezingen van experts uit het domein (politici, academici of journalisten) met mogelijkheid tot discussie.
- Bezoek aan een internationale instelling of een parlementaire commissie van buitenlandse zaken.
- Discussie van actuele problemen in de internationale politiek.

Vereiste voorkennis

Competenties

Van de studenten die kiezen voor de case Internationale Politiek wordt verwacht dat zij een algemene voorkennis hebben van de belangrijkste feiten en stromingen van de Europese politiek en ook een duidelijke interesse hebben voor de actualiteit in haar internationale context.

Uiteraard wordt verondersteld dat de studenten een uitstekend niveau halen voor schrijf- en spreekvaardigheid Nederlands. Bovendien wordt ook een degelijk niveau verwacht voor de lees- en luistervaardigheid in de belangrijkste Europese talen (Engels, Frans, Duits). Voor het expressieve gedeelte (schrijven en spreken) zouden zij ook voeling moeten hebben met het specifieke karakter van de journalistieke stijl.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Paul Van de Meerssche, Internationale Politiek 1945-2001, Acco 2002

Aanbevolen leermiddelen

Yvan Vanden Berghe, De Koude Oorlog, Acco, 2002

Europees ABC, Stichting Ryckvelde, 2002

Werkvormen

Omschrijving

Werkseminaries. De studenten discussiëren met de docenten en de gastsprekers over actuele problemen. De discussie verloopt in de vorm van panels onder leiding van de titularis(sen) van het vak over een bepaald onderwerp. De studenten bereiden een groepsrapport voor over één van de kandidaat-lidstaten van de EU en nemen daarvoor ook een interview af van een expert of van een diplomaat van het desbetreffende land. De studenten stellen deze rapportage mondeling voor. Ze maken tenslotte een verslag in de vorm van een tijdschriftartikel over de lezingen en/of colloquia die ze bijwonen (een tweetal)

Daarnaast brengen de studenten een bezoek aan internationale instellingen en voeren ze gesprekken met experts uit het domein.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- presentatie
- permanente evaluatie

Begeleiding

De docenten staan in dialoog met de studenten tijdens de seminars.

Nationale politiek

Code: JN1oCSNationPol

Groep: Keuzepakket

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: De Ridder Hugo, Polspoel Gui

Coördinator: De Ridder Hugo

Onderwijsactiviteiten

- Nationale politiek

Inhoud

De studenten krijgen inzicht in de naoorlogse politieke gebeurtenissen met de bedoeling de huidige politieke stromingen, partijen en politici in een algemene context te kunnen plaatsen. De aandacht zal vooral gaan naar gebeurtenissen waarvan de uitlopers nu nog het politieke leven beïnvloeden.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

De studenten krijgen een aantal boeken, een reader met aanbevolen lectuur, een bibliografie. Zij kunnen TV-cassettes met politieke debatten raadplegen en zullen worden aangezet de politieke actualiteit in de media te volgen.

Werkvormen

Omschrijving

De studenten zullen geconfronteerd worden met uiteenlopende visies, zullen politici hierover kunnen ondervragen, partijcongressen en verkiezingsmeetings bijwonen, opiniepeilingen ontleden. Er zal hen ook gevraagd worden hiervan kranten- of TV-verslagen te maken. Zij zullen ook de genesis van een nieuwsjournaal (VRT) en van een debatprogramma (Polspoel & Desmet VTM) meemaken.

Justitie en wetgeving

Code: JN1oCSJustiWetg
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Vanden Bosch Yolanda, Voets Flip
Coördinator: Vanden Bosch Yolanda

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Justitie en wetgeving

Inhoud

De studenten maken kennis met het Belgisch rechtssysteem (rechtsbronnen, bronnen in verband met gerechtsverslaggeving, hoven en rechtbanken, en procedure, ...) en met enkele internationale rechtbanken. Bezoek aan gerechtelijke instanties.

De studenten doorlopen een historisch overzicht van media en justitie in België.

Tenslotte volgen een aantal topics waarin het spanningsveld tussen media en justitie wordt verkend:

- justitie over media (censuur, bronnengeheim, recht op afbeelding, strafrechterlijk verbod, zedenmisdrijven...)
- media over justitie (procesverslaggeving, verslaggeving over wetgevend werk, de media over magistraten in persoon, de media en de gerechtelijke achterstand...)

Vereiste voorkennis

Competenties

Van de studenten wordt verwacht dat zij interesse hebben voor de actualiteit rond justitie en wetgeving. Zij zijn open en kritisch ingesteld. De noodzakelijke schrijf- en leesvaardigheid wordt verondersteld.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Eigen syllabus: een algemeen juridisch gedeelte, enkele specifieke juridische aspecten, een historisch overzicht van mediarecht en van de verhouding tussen pers en justitie, een beknopte bibliografie en rechtsdocumentatie. Verder bevat de syllabus ook achtergrondinformatie: een reader met teksten en interviews.

Het is aanbevolen om de actualiteit op te volgen.

De student neemt ook eigen notities.

Aanbevolen leermiddelen

- Vademecum voor journalisten: Pers en gerecht Gerecht', het resultaat van een samenwerking tussen de [Koning Boudewijnstichting](http://www.pers-boudewijnstichting.be/home.php) en de [Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België](http://www.pers-boudewijnstichting.be/home.php). (<http://www.pers-boudewijnstichting.be/home.php>).
- De Juristenkrant.

Werkvormen

Omschrijving

De case studie is een mengvorm van hoorcolleges (introdactie) en gastcolleges gevolgd door werkcolleges met interactieve medewerking van en eigen rapportering door de studenten. Ook een of meer bezoeken aan een rechtbank en/of hof staan op het programma, contacten met de persmagistraat enz. De studenten dienen de bestaande verslaggeving op een kritische manier te analyseren en zelf diverse opdrachten uit te voeren (interview, gerechtsverslaggeving, verslag van een juridisch debat).

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

Permanent en individueel.

Economie

Code: JN1oCSEconomie
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Lagae Wim, Verckens Jan Pieter
Coördinator: Lagae Wim

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Economie

Inhoud

In een eerste sessie krijgen de deelnemers een inleiding in de economie, zoals die aan bod komt in TV-uitzendingen en krantenbijdragen. Vervolgens oefenen zij zich in de passieve en actieve benadering van economische bijdragen in de pers. In een tweede luik besteden we aandacht aan ondernemingscommunicatie. Zowel vanuit het standpunt van de media (hoe komen bedrijven – positief of negatief – in de pers?) als vanuit het standpunt van de ondernemingen (hoe geraken bedrijven – liefst positief – in de pers?) benaderen studenten receptief en productief de mogelijkheden in Vlaanderen. Daarbij wordt ook een link gelegd naar de sportjournalistiek.

Evaluatie

Types

- permanente evaluatie

Begeleiding

Problemen kunnen gemeld worden bij de titularissen via e-mail.

Cultuur

Code: JN1oCSCultuur
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: van Doorslaer Luc
Coördinator: van Doorslaer Luc

Onderwijsactiviteiten

- Cultuur

Inhoud

De cursus zal focussen op volgende culturele onderwerpen:

-het boek in Vlaanderen en Nederland (media-aandacht, verschillen tussen diverse boekenbijlagen, analyse van individuele recensies.)

-journalistiek en/in de film. Is het geschetste beeld van de journalistiek realistisch of romantisch? Case aan de hand van enkel praktische voorbeelden.

-de 'verfondsing' (Vlaams Audiovisueel Fonds en Vlaams Fonds voor de Letteren) en de rol van de minister van Cultuur

-analyse van het museale landschap en de rol van kunstcentra, galerieën, verzamelaars en veilinghuizen. Problematiek van nieuwe musea en city-marketing. Media-aandacht voor actuele kunst.

-de problematiek van de culturele participatie in Vlaanderen (drempelverlaging, cultuurspreiding)

Die topics worden ad hoc aangevuld met nieuwsgedreven items, zoals bijvoorbeeld Allochtone schrijvers: verschillen tussen Vlaanderen en Nederland. In het verleden werd gewerkt rond (al dan niet controversiële) onderwerpen als Beaufort, Culturele Hoofdstad van Europa, Prijs Nederlandse Letteren en 'The Da Vinci Code'.

Voorts wordt een analyse gemaakt van de culturele berichtgeving en de aandacht voor kunst in binnen- en buitenlandse kranten en wordt ook gekeken naar de invloed van de recente ontwikkelingen in het medialandschap voor de culturele berichtgeving (Spanningen tussen redactie en commercie? Invloed van reclame en cultuursponsoring?).

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Kranten, krantenknipsels en audiovisueel materiaal.

Werkvormen

Omschrijving

Elke topic bestaat uit drie delen. De docent of een gastdocent uit het culturele veld belicht het onderwerp in zijn context (hoorcollege). Daarna volgen analyse, debat en/of productie. Deze fasen gebeuren in de vorm van werkcolleges waarin de studenten diverse opdrachten uitvoeren. Ook de stukken die de studenten zelf maken worden geanalyseerd en in groep besproken.

Sport

Code: JN1oCSSport
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Stijven Jacky, van Doorslaer Luc
Coördinator: van Doorslaer Luc

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Sport

Inhoud

Aan de hand van een kort overzicht wordt in de eerste plaats de historische en inhoudelijke specificiteit van de sportjournalistiek behandeld.

Nadien wordt deze specificiteit geïllustreerd door de grondige uitdieping van enkele cases:

- De Champions League als schoolvoorbeeld van de multimediale verstrengeling van sport en media. De centrale plaats van de televisie in het concept van de Champions League heeft een essentiële invloed op de manier waarop de geschreven media hiermee omgaan. Zijdelings zal ook de economische leefbaarheid van het profvoetbal in België behandeld worden.
- De sponsoring en sportmarketing als bepalende elementen voor het bestaan en het belang van sommige sporttakken. Heeft shirtreclame inderdaad een effect op de verkoop van een bepaald product of wordt de naambekendheid van een bedrijf daardoor groter? Hoe wordt dat gemeten en becijferd?
- De evolutie van de verslaggeving over de zogenaamde nevensporten in vergelijking met voetbal en wielrennen. Interessant in dat verband is de ontwikkeling van de tennisverslaggeving in België sinds de successen van enkele Belgische tennissers. De journalistiek reageert anders op structurele dan op conjuncturele successen en staat ook onder invloed van marketing en chauvinisme (vormen van emo-journalistiek).

Vereiste voorkennis

Competenties

Een grondige belangstelling voor het sportjournalistieke landschap

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Een reader met teksten en interviews wordt tijdens het eerste seminarie ter beschikking gesteld.

Werkvormen

Omschrijving

De studenten worden verondersteld de bestaande verslaggeving op een bijzonder kritische manier te analyseren. Hieraan worden dan telkens creatieve opdrachten (zowel actuele als fictieve) gekoppeld, waarbij de studenten op de meest uiteenlopende manieren zelf reportages en berichten maken. Die opdrachten worden tijdens de seminars mee beoordeeld door verscheidene gastdocenten uit de mediawereld.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

De docenten zijn per mail beschikbaar voor vragen.

Mens en maatschappij

Code: JN1oCSMensMaats
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Stijven Jacky, Van Der Velde Melle
Coördinator: Stijven Jacky

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Mens en Maatschappij

Inhoud

De cases zijn een mix van achtergrond, inventarisatie en analyse van bestaande berichtgeving, uitvoerige bespreking van concrete voorbeelden en oefeningen. Een aantal onderwerpen ligt vast:

- reisjournalistiek
- human interest op televisie
- human interest op de radio
- journalistiek en privacy

Andere cases spelen in op de actualiteit. Er wordt ook een (gedeeltelijk) beroep gedaan op journalisten die gespecialiseerd zijn in een mens-en-maatschappelijk thema. Elke case wordt afgesloten met kleinere of grotere opdrachten als toepassingen op het behandelde thema.

Vereiste voorkennis

Competenties

Goede beheersing van de Nederlandse taal, zowel mondeling als schriftelijk. Goede kennis van bestaande media: printmedia, televisie, radio.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Krantenknipsels en tijdschriftartikelen, audiovisueel materiaal, kopieën uit boeken, in verband met de case mens en maatschappij.

Aanbevolen leermiddelen

Lectuur kranten en tijdschriften, volgen van radio- en televisieprogramma's in verband met de case mens en maatschappij.

Werkvormen

Omschrijving

Studenten bereiden cases thuis voor of hebben in het eerste gedeelte van iedere case study tijd en ruimte om het dagthema voor te bereiden.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- permanente evaluatie

Begeleiding

Mondeling voor, tijdens en na de cases.

Via E-mail:

jacky.stijven@lessius.eu (Jacky Stijven)

friemelle@pandora.be (Melle Van der Velde)

Wetenschap

Code: JN1oCSWetenscha
Groep: Keuzepakket
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Stroeykens Steven
Coördinator: Stroeykens Steven

Onderwijsactiviteiten

- Wetenschap

Inhoud

De cursus is vooral praktisch van opzet, met opdrachten en oefeningen uit de dagelijkse journalistieke praktijk. Daarnaast is er plaats voor theoretische achtergrond en voor een diepgaande bespreking van concrete voorbeelden van wetenschapsberichtgeving uit binnen- en buitenlandse media. De cases worden gekozen op basis van de actualiteit.

Volgende onderwerpen komen zeker aan bod:

De cases worden gekozen op basis van de actualiteit. Volgende onderwerpen komen zeker aan bod:

- medische journalistiek
- berichtgeving over nieuwe technologie (internet, nanotechnologie...)
- berichtgeving over ontwikkelingen in de zuivere wetenschap
- de wetenschappelijke kant van milieuvraagstukken
- biotechnologie, klonen en andere controversiële vraagstukken

Een aspect van de wetenschapsjournalistiek waaraan veel aandacht wordt besteed is het verzamelen van informatie over wetenschappelijke onderwerpen. Hoe vind je als niet-expert snel de weg in een wetenschappelijk vakgebied? Hoe beoordeel je de kwaliteit en de betrouwbaarheid van wetenschappelijke informatie? Hoe maak je een zinvolle selectie uit het aanbod van wetenschappelijk nieuws?

Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan praktische vaardigheden en schrijftechnieken: complexe onderwerpen begrijpelijk uitleggen, het 'vertalen' van wetenschappelijke vaktaal naar begrijpelijk Nederlands, het schrijven van nieuwsberichten, achtergrondverhalen en reportages over wetenschappelijke onderwerpen.

Bij al deze onderwerpen ligt de nadruk mede op de specifieke deontologische problemen van de wetenschapsjournalistiek. We bestuderen wat er zoal verkeerd kan lopen bij berichtgeving over wetenschap en techniek en hoe we kunnen omgaan met de invloed van belangengroepen, in het bijzonder bij de medische en de milieujournalistiek.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Een reader met teksten wordt in de loop van de seminars ter beschikking gesteld.

Werkvormen

Omschrijving

Werkseminaries. De studenten analyseren en bespreken voorbeelden, maken oefeningen in verband met het verzamelen, beoordelen en selecteren van informatie over wetenschappelijke onderwerpen en krijgen schrijfp opdrachten.

Stage en eindwerk

Code: JN1oStageEindw
Groep: Eindverhandeling
Studiepunten: 15
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: van Doorslaer Luc
Coördinator: van Doorslaer Luc

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Stage en eindwerk

Inhoud

In deze opleiding wordt de stage vaak niet op een klassieke manier ingevuld, enkel wanneer de stage een duidelijke meerwaarde betekent voor de opleiding en het eindwerk. Op sommige redacties is dat zeker het geval, op andere niet. Het wordt aangeraden om de stage te plannen in de maanden meteen aansluitend op de opleiding.

Na de keuze van het onderwerp wordt de student via de stagecoördinator in contact gebracht met een journalistieke peter of meter (verbonden aan een redactie). De stage wordt zoveel mogelijk gelinkt aan de vereisten van het eindwerk. Zo is het mogelijk dat de student erg veel research verricht op de redactie in kwestie, maar ook dat net veel veldwerk vereist is. Dat alles wordt bepaald in overleg met de peter of de meter. Uiteraard is het hierbij van belang dat de student zijn wensen kenbaar maakt en beargumenteert. Het is daarbij een groot voordeel wanneer ook de betrokken redactie aanvoelt dat dit werk kan leiden tot een publiceerbare bijdrage met onderzoeksjournalistieke inslag. In de meeste gevallen wordt de stage een combinatie van redactioneel werk, research, veldwerk (interviews, persconferenties e.d.) en tekstproductie.

De inleiding tot het eindwerk (10 à 15 pagina's) bevat een academische meta-reflectie gerelateerd aan het journalistieke dossier. Daarbij wordt o.m. expliciet verwezen naar de secundaire wetenschappelijke literatuur uit de steunvakken. Zodoende wordt het journalistieke dossier onderbouwd, gekaderd en verantwoord. Afhankelijk van het thema en de methodologie kan bijvoorbeeld dieper ingegaan worden op de bronnen, de analyse, de methode, de interviews, de deontologie, de precedentes, de lacunes, de open vragen enz. Enkele voorbeelden: een retorisch-argumentatieve analyse van wetenschapsjournalistieke teksten, een communicatiewetenschappelijke benadering van journalistiek en nieuwe media. Uiteraard hoort bij deze inleiding een gedetailleerde bibliografie.

Het journalistieke dossier beantwoordt aan de volgende kwalificaties:

- maatschappelijk relevant
- origineel
- gedurfd
- financieel haalbaar
- verkoopbaar
- van hoog journalistiek-taalkundig niveau

De vorm van het eindwerk kan zowel een geschreven dossier of reportage zijn als een gesproken reportage of een uitgeschreven tv-bijdrage met eventueel beeld- en klankfragmenten. In alle gevallen kan het zowel gaan om één uitgebreide bijdrage als om verschillende kortere (b.v. feitenbericht, analyse, duiding, commentaar). Voor geschreven werkstukken wordt 15 à 20 pagina's tekst verwacht, voor audiovisuele producties een tiental minuten radio- of tv-zendtijd.

Vereiste voorkennis

Competenties

- zelfstandig verwerken van informatie
- researchtechnieken en -inzicht
- grondige schrijfcompetentie, zowel wetenschappelijk als journalistiek

Begeleiding

Tijdens het eerste trimester kan de student zelf uitkijken naar mogelijke onderwerpen die beantwoorden aan de hierboven beschreven criteria en die zich binnen zijn interessesfeer bevinden. Op basis van die brainstorming zal een eerste contact plaatsvinden met de stagecoördinator. Daarin worden de voorstellen van de student gewikt en gewogen.

Aan het einde van het tweede trimester wordt het onderwerp definitief vastgelegd en brengt de stagecoördinator de student in contact met de journalistieke peter of meter.

Tijdens het derde trimester houdt de student de stagecoördinator geregeld op de hoogte van de stand van zaken. Enkele weken voor de inleverdatum wordt een laatste contact voorzien, o.m. om het evenwicht tussen inleiding en praktijk te bespreken.

De deadline voor inlevering van het eindwerk bij de stagecoördinator (zowel in geprinte als in elektronische vorm) is maandag 11 juni 2007, 12u (en dit is een echte journalistieke deadline).

De journalistieke dossiers die minstens 14 op 20 behalen worden meteen aan het einde van het academiejaar aangeboden aan de Vlaamse media (via de journalistieke publicatiesite www.penhouse.be). De Lessius Hogeschool zorgt een begeleidend schrijven maar is niet meer verantwoordelijk voor de verdere afwikkeling na de opleiding. De student bepaalt volledig autonoom de prijs die hij eventueel voor publicatie van zijn eindwerk wil vragen. De student kan (eventueel via de peter of meter) ook onderhandelen over een vorm van co-auteurschap of over de publicatie van een ingekorte versie.

In het eindwerk worden dus niet alleen naam en adres maar ook het telefoonnummer en het mailadres vermeld. Een eindwerk mag slechts éénmaal verkocht worden. Het is dus van het grootste belang dadelijk tot klare afspraken te komen als een medium belangstelling toont voor het werkstuk.

Het staat studenten die voor het journalistieke deel van hun eindwerk geen 14 op 20 behaalden, uiteraard vrij hun werkstuk te verkopen of op een andere wijze te valoriseren.